

Francesc Duch

EL VOL
DE L'ALÍCIA
i altres contes

*30è Premi Ciutat de Badalona
de Narrativa - 34è Premi Països
Catalans-Solstici d'Estiu*

V I E N A
E D I C I O N S

*Jo mai no em girava;
ja en tenia prou amb suportar-les d'esquena
per haver d'aguantar les seves cares grises i insulses
i els seus ulls plens d'odi.
Tant de bo fóssiu tots morts,
vaig pensar, i m'hauria encantat dir-ho en veu alta.*

SHIRLEY JACKSON

Sempre hem viscut al castell

Traducció de MARTÍ SALES

NO RETORN

Illavors vam entrar en allau —una allau immensa però silenciosa, desigual— a cada casa, a cada pis, a cada local, a cada despatx, a cada cabana, a cada nau. A cada cau. Vam fer-ho arreu. A tots els racons del món en el mateix instant. I aquí era de nit, i allà de dia. Tant era. Només d'aquesta manera podia fer-se. A la vegada. Amb meticulositat. Amb traïdoria. Havíem de ser, totes nosaltres —totes!—, rellotges suïssos.

Amb això, però, no n'hi havia prou, perquè els vaixells al mar, els vehicles a les carreteres, els ermitans en amagatalls impossibles, els Robinson Crusoe perduts, introbables. I els avions al cel. Els miners. Els astronautes. Com es troben, tants homes i tan espargits? Tan amagats. Necessitàvem temps i paciència. Per això l'epopeia venia de lluny. De molt lluny. D'anys enrere planificant i planificant. Escrupoloses. Exigents.

Les primeres reunions: trobades en petit comitè, sempre secretes. A les llibreries, a les cafeteries, a la muntanya. A les universitats. En obradors de pa, a altes hores, quan ens hi trobàvem soles. I en camps mentre passejàvem un diumenge, a les fàbriques quan sortíem a fer la pausa, pedalant en bicicleta per camins polsegosos o en habitacions tancades on fèiem veure que no fèiem el que fèiem, que no parlàvem del que parlàvem. Que no tramàvem ser implacables, rigoroses i letals. Als soterranis, quan ja ho teníem tot més avançat, encara ens hi trobàvem amb més cautela, esquivant qualsevol error, parlant-nos en veu baixa, sempre en veu baixa, ferma però deixada anar com una remor suau que semblava que no havia de fer mal a ningú.

Però que en faria.

I la por?, la pietat? Doncs ja no en teníem, no en sentíem. Tampoc empatia. Ja no. El vas feia massa temps que havia sobreixit, vessant, vessant i vessant un munt d'aigua però també de sang. I entre nosaltres ja no en quedaven que creguessin en redempcions possibles. En redempcions impossibles. Aquesta era la clau de volta. El pensament únic.

Almenys en això.

Quedava, és clar, l'afecte cap a molts d'ells. L'amor. Tants anys a la vora, amalgamant-nos. Hauria bastat que tan sols una de nosaltres s'hagués deixat vèncer pel sentiment de fidelitat, per tanta inclinació, per la tirada. Comprensible, al cap i a la fi, desitjable fins i tot, però no llavors. Moltes, si no, haguéssim claudicat, perquè fer pagar justos per pecadors, fer pagar a tants justos, a tants!, era un greuge infame que despertava un dolor punxant a la medul·la. Era, aquest dolor afiladíssim, la vergonya que sentíem per cometre amb les nostres pròpies mans aquella atrocitat necessària que havíem teixit totes juntes amb un secretisme absolut. Un pla, però,

que podia esfondrar-se en qualsevol moment. I no ens ho podíem permetre: era aleshores o mai. Per això cap de nosaltres no podíem cedir a l'afecte, a les promeses. Tampoc a l'amor. Per això tanta importància que fos un moviment *absolut*. Absolut malgrat la lletjor de la paraula.

Vam haver d'entendre —altra vegada totes, totes!— que fins i tot les emocions més tendres venien supeditades des de molt temps enrere. Sotmeses a ells. Per això s'havia d'arrencar qualsevol estima que poguéu minar-nos el camí emprès. Callia. Per això havíem d'estirar totes a la vegada, desfent-nos també dels llaços que ens unien amb aquells que crèiem —que fins i tot sabíem!, convençudes!— que ens eren fidels, que ens donaven suport, que ens respectaven, que ens tractaven i ens veien com a iguals. I vam haver-ho d'entendre, creure'ns-ho, o almenys acceptar-ho per tirar-ho endavant. Aquesta era l'única manera.

Liquidant-los a tots.

A tots.

A la vegada dins del mateix sac. Sense distincions.

Com una allau dins de cada llar, arreu, damunt de qualsevol raconada on ragués un home. Així vam enfilem la darrera agulla. Una allau de totes les dones.

Acarnissant-nos.